

A BA/BSc tanári előkészítő modul

A BA/BSc tanári előkészítő modul szerkezete az SZTE-n

A tanári mesterszaknak a kutatás alapú tanárképzés szellemében megalkotott pedagógia-pszichológia előkészítő moduljában a Neveléstudományi és a Pszichológia Intézet működik együtt. A kurzusok a [KKK](#)-nak megfelelően a reflektív tanári gondolkodást, a rendszerszemlélet kialakulását, az iskolára és a tanulásra vonatkozó hétköznapi, tapasztalati tudás meghaladását készítik elő, indítják el.

A modul felépítése bizonyos keretek között kínál választási lehetőségeket. Azt azonban a [KKK](#) meghatározza, hogy a tanári előkészítő modulnak milyen tartalmakat kell lefednie, így a választási lehetőségeket ennek az előírásnak megfelelő előfeltételekkel kötöttük össze. A modul kurzusai az alapképzés egyetemi szabadon választható tárgyai között vehetők fel. Két fontos tudnivalóra kell figyelni a fentiek miatt:

- A BA/BSc diplomához 10 szabadon választható kredit kell (nem pedig az előkészítő modul meghatározott összetételű 10 kreditje). Összeválogatható 10 kredit a tanári előkészítőben kínált kurzusokból úgy, hogy azok nem adják ki az előfeltételek által kirajzolt teljes tartalmú modult.
- A tanári előkészítő modul mint egész képzési program csak akkor számít teljesítettnek, ha az előfeltételekkel kirajzolt teljes tartalmat lefedik a kurzusok. Az előkészítő modul nem tanári mesterszakokra való jelentkezésnek, hanem a tanári képesítésnek az előfeltétele ([Kormányrendelet](#) 12. § (5)-(6) bekezdései). Így a mesterképzésbe felvettek a hiányzó modult vagy tartalmait azon a szinten folytatott tanulmányaikkal párhuzamosan bepótolhatják.
- Azok, akik úgy kezdték meg a tanári mesterszakos tanulmányaikat, hogy nem rendelkeztek még a 10 előkészítő kredittel, (eggyel sem, vagy csak tíznél kevesebbel), azoknak ezeket az első két félévben ezt pótolniuk kell. Ezek a kreditek nem számítanak bele a tanári mesterszakra megadott kreditszámokra (mert alapértelmezésben a BA/BSc szinten elvégzendőként kezeli őket a KKK)

A BA/BSc tanári előkészítő modul szerkezete az SZTE-n (a nappali képzés javasolt féléveivel)

Kód	Tantárgy/tantárgyelem	Státusz	Teljesítendő kredit	Típus	Ajánlott félév, óraszám					
					1	2	3	4	5	6
BTM01	Oktatási rendszer és tanári mesterség (BTM011 és BTM012 VAGY BTM013 és BTM014)		4							
BTM011	Az oktatás és a tanári szakma alapkérdései	KV	2	Ea			2			
BTM012	Pedagógiai nézetek	KV	2	Gy				2		
BTM013	Az iskola és az iskoláztatás változásai	KV	2	Ea			2			
BTM014	Pedagógiai megfigyelések előfeltétel: BTM013	KV	2	Gy				2		
BTM02	A nevelés-oktatás alapismeretei		2							
BTM021	A nevelés-oktatás tudományos alapjai	KV	2	Ea				2		
BTM022	A gyermek fejlődése és megismerése	KV	2	Ea				2		
BTM03	Tanári munka, tanári készségek		4							
BTM031	A tanári munka pszichológiai alapkérdései	K	2	Ea					2	
BTM032	A hatékony tanári kommunikáció előfeltétel: BTM021	KV	2	Gy					2	

BTM033	Információs-kommunikációs technológiák előfeltétel: BTM022	KV	2	Gy					2	
--------	---	----	---	----	--	--	--	--	---	--

Státusz: K=kötelező; KV=kötelezően választható; Típus: Ea=előadás; Gy=gyakorlat

Tehát összesen felveendő 10 kreditnyi kurzus, mégpedig:

- A BTM01-ből négy kredit:
egy előadás és egy gyakorlat, csakis a megadott párosok egyike (vagy [BTM011 és BTM012], vagy [BTM013 és BTM014]);
- A BTM02-ből kettő kredit:
egy előadás, tetszés szerint;
- A BTM03-ból négy kredit:
egy előadás és a BTM02-beli választásból következő egy gyakorlat (BTM031 és vagy [BTM021→BTM032], vagy [BTM022→BTM033]).

Röviden, a következőképpen vehető fel a szükséges öt kurzus a tanári előkészítő pedagógia-pszichológia modul teljesítéséhez:

BTM011 és BTM012 vagy BTM013 és BTM014	BTM031	BTM021 és BTM032 vagy BTM022 és BTM033
--	--------	--

A BA/BSc előkészítő modul tartalmai az SZTE-n

Az akkreditációs anyagból átemelt rövid tárgyelemléírásokat szerepeltetjük itt tájékoztatásul. Az aktuális kurzusleírások ezeknél értelemszerűen bővebbek.

BTM011 Az oktatás és a tanári szakma alapkérdései

Előfeltétel: nincs

Kötelezően választható előadás, heti 2 óra, kollokvium, 2 kredit

A BTM012 gyakorlattal párosítandó

A tantárgyem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy bemutatja az oktatás és a tanulás történetileg változó társadalmi, kulturális és gazdasági szerepét, a tanári mesterség, a nevelői és oktatói munka természetét. A kurzust elvégzők értelmezési keretet kapnak az iskola világról való gondolkodáshoz, illetve a későbbi tanári felkészülésükhöz: betekintést nyernek abba, milyen kölcsönhatások érvényesülnek az oktatási rendszer és a társadalom egyéb intézményei között és belátják, hogy a tanári munka végzésének feltételeit is ezek az erők teremtik meg. A tananyag a következő kulcsfontosságú témák köré szerveződik: szocializáció, nevelés és oktatás; egyén, közösség és értékek; kultúra és műveltség; formális, nem-formális és informális oktatás; oktatási rendszer; társadalmi tudáselosztás; élethosszig tartó és az élet minden területére kiterjedő tanulás; tudásalapú társadalom; az oktatás szerepe a társadalmi-gazdasági fejlődésben; az oktatás aktuális dilemmái (pl. az állam szerepe és felelőssége; közoktatás és magániskolák, elitképzés és tömegoktatás; szegregáció, *tracking*, *streaming*, integráció); a magyar közoktatás aktuális problémái, a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok fontosabb üzenetei. A kurzust az előadások és a kötelező irodalmak anyagára épülő vizsga zárja.

BTM012 Pedagógiai nézetek

Előfeltétel: BTM011

Kötelezően választható gyakorlat, heti 2 óra, gyakorlati jegy, 2 kredit

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *bemutatja a pedagógiai gondolkodás történetének néhány meghatározó szövegét*. Ezek a szövegek kiindulópontként szolgálnak változatos otthoni és órai feladatokhoz, amelyek egyrészt a különböző pedagógiai irányzatok, nézetek megismerését segítik, másrészt pedig lehetővé teszik a diákok saját, a pedagógiával kapcsolatos gondolkodásának feltárását és elemzését, tudatos reflexióját. A gyakorlat során a diákok megértik, hogy a neveléssel-oktatással kapcsolatos gondolkodást befolyásolja az adott társadalmi, kulturális és gazdasági kontextus, másrészt azonosítják és elemzik a tanári szerephez, a nevelő- és oktatómunkához fűződő saját attitűdjeiket és elképzeléseiket. Megtanulnak törekedni arra, hogy a nevelés-oktatás általános és napi dilemmáit, problémáit összefüggéseikben lássák és kezeljék. A résztvevők munkájának értékelése a különböző órai és otthoni, önálló, illetve csoportmunka során létrehozott produktumok alapján történik.

BTM013 Az iskola és az iskoláztatás változásai

Előfeltétel: nincs

Kötelezően választható előadás, heti 2 óra, kollokvium, 2 kredit

A BTM014 gyakorlattal párosítandó

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *eszmétörténeti áttekintést ad az iskolázással kapcsolatos gondolkodás változásáról*. A kurzust elvégzők alapvető ismertekre tesznek szert az iskola kultúrtörténetéről, a különböző korokban érvényesülő gyermekképekről és nevelési eszményekről, a nevelés és az oktatás, az intézményrendszer és az alternatív irányok változásairól. Az iskoláztatás, a pedagógiai gondolkodás és a gyermekkor történetének fő vonásai megismerése révén a diákok képessé válnak arra, hogy a tanulmányaik és pályafutásuk során felmerülő pedagógiai problémákra tágabb pedagógia-, művelődés- és társadalomtörténeti kontextusban reflektáljanak. A nevelés-oktatás múltjának, a pedagógiai módszerek és eszmék sokszínűségének bemutatásával a tárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók elfogadó attitűdöt alakítsanak ki az iskolák világának sokszínűsége iránt. A főbb tematikai csomópontok: Az intézményes nevelés története: iskoláztatás az ókortól napjainkig. Az iskolarendszerek, a tananyag, a tanítási módszerek, az iskolai terek és a tanári szerep változásai. Az iskola kritikája és az alternatívák keresése. A pedagógiai gondolkodás klasszikusai az ókortól a 20. századig. Témák és gondolatok a nevelésről való gondolkodásban. Az iskolán kívüli nevelés története: a gyermekkortörténet legfontosabb eredményei. A gyermeknevelés évszázadai az ókortól a 20. századig. A nők nevelésének és iskoláztatásának története. A kurzust az előadások és a kötelező irodalmak anyagára épülő vizsga zárja.

BTM014 Pedagógiai megfigyelések

Előfeltétel: BTM013

Kötelezően választható gyakorlat, heti 2 óra, gyakorlati jegy, 2 kredit

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *a résztvevők feltárják és elemzik a tanítással, tanulással, iskolai szerepekkel kapcsolatos nézeteiket*. A gyakorlat elvégzése során a résztvevők megtanulnak törekedni arra, hogy a nevelés-oktatás általános és napi dilemmáit, problémáit összefüggéseikben lássák és kezeljék, így árnyaltabban tudnak iskolai helyzeteket értelmezni, illetve érzékelik az iskolát formáló társadalmi, gazdasági és kulturális erők hatásait. Tudatosulnak az iskola világához kötődő attitűdjeik és értékeik, gondolkodásukban érvényesíteni tudják a tanári nézőpontot. A gyakorlat során a nevelési-oktatási helyzetek, tevékenységek megfigyelésére és elemzésére olvasmányok, audiovizuális anyagok, rövid beszámolók, viták, helyzetgyakorlatok, drámatechnikák szolgálnak. A főbb tematikai csomópontok: az iskola mint társadalmi intézmény; tanári szerepértelmezés; tanítási-tanulási folyamat; társas helyzetek és

értelmezésük; a nevelés-oktatás aktuális dilemmái és problémái. A résztvevők munkájának értékelése a különböző órai és otthoni, önálló, illetve csoportmunka során létrehozott produktumok alapján történik.

BTM021 A nevelés-oktatás tudományos alapjai

Előfeltétel: nincs

Kötelezően választható előadás, heti 2 óra, kollokvium, 2 kredit

A BTM032 gyakorlattal párosítandó

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *bevezetést ad a neveléstudomány megismerési módszereit, a szakmai ismeretszerzés információs-kommunikációs eszközeit megismeréséhez.* A tantárgyelemet elvégző diákoknak átfogó képük lesz a tudás-alapú tanárképzés filozófiájáról és megvalósításának lehetőségéről. A főbb témakörök: a neveléstudomány alapjai, megismerési módszerei, a pedagógiai kutatás főbb jellemzői, területei, módszerei, a pedagógiai értékelés tárgya, funkciói, típusai, a szakmai ismeretszerzés információs-kommunikációs eszközei (információk keresése WEB-en, elektronikus információforrások használata, internetes szakirodalmi adatbázisok és katalógusok, nemzetközi szervezetek és mérések portáljai). A számonkérés kollokviummal, írásbeli teszttel történik.

BTM022 A gyermek fejlődése és megismerése

Előfeltétel: nincs

Kötelezően választható előadás, heti 2 óra, kollokvium, 2 kredit

A BTM033 gyakorlattal párosítandó

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *átfogó ismereteket nyújt a gyermek gondolkodásának, érzelmeinek, társas kapcsolatainak és személyiségének a fejlődéséről,* gyakran kiemelve a különböző elméleti megközelítések vizsgálati szempontjait és értelmezési kereteit. A kurzus bemutatja a gyermekek, illetve a tanulók megismerésének módszereit, az oktatási és nevelési folyamatban történő felhasználását, és e módszerek érvényességét is. A kurzust az előadások és a kötelező irodalmak anyagára épülő vizsga zárja.

BTM031 A tanári munka pszichológiai alapkérdései

Előfeltétel: nincs

Kötelező előadás, heti 2 óra, kollokvium, 2 kredit

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *áttekintést ad a tanítással-tanulással kapcsolatos alapismeretokről: az általános lélektani vonatkozásokról és a társas környezet jellemzőiről.* A kurzust elvégzők a nevelési-oktatási folyamat humán aspektusainak elemzésén keresztül szereznek ismereteket a pedagógus pálya és pedagógus szerep jellemzőiről és követelményeiről. A tanulás és tanítás pszichológiai hátterének áttekintése: a kognitív képességek alapfogalmai a tanulás alapmechanizmusai. A személyiség és a szerep kapcsolata. A személyiség formálódása – nevelés-érés. Az iskolai szocializáció kérdései és a tanárok ebben játszott szerepe. Az iskola mint nevelési színtér. Szereplők, szerepek, az intézmény struktúrája. A szervezeti kultúra és klíma kérdései. Az emberi kommunikáció jellemzői: az interperszonális kommunikáció általános szabályai, jellemzői. A média szerepe a szocializációban. Társas alakzatok az iskolában: pár, csoport, osztály. A csoportműködés alapjellemezői. A kurzust az előadások és a kötelező irodalmak anyagára épülő vizsga zárja.

BTM032 Hatékony tanári kommunikáció

Előfeltétel: BTM021

Kötelezően választható gyakorlat, heti 2 óra, gyakorlati jegy, 2 kredit

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *bemutatja és fejleszti a tanári munkához szükséges kommunikációs készségeket*. A kurzust elvégzők megértik az interperszonális, illetve csoportok közötti hiteles és hatékony kommunikáció kiemelt jelentőségét az iskola terében, és fejlődnek személyközi kommunikációs képességeik. A gyakorlat sajátélmény megtapasztalására s tudatos elemzésére épít, továbbá írott és audiovizuális dokumentumok feldolgozásán keresztül teszi valóságközelivé a tanulást. A feldolgozott témák: A verbális és non-verbális kommunikáció elemei, helye a személyiségfejlődésben és -fejlesztésben. Az empátia, kongruencia, tolerancia megjelenése a tanár-diák kapcsolatban. Kommunikációs szabályok és normák az iskola formális és informális tereiben. Az iskolai órán megjelenő alapvető kommunikációs területek (előadás, kérdezőskultúra, csoportmunka során megjelenő kommunikációs technikák stb.). A résztvevők munkájának értékelése a különböző órai és otthoni, önálló, illetve csoportmunka során létrehozott produktumok alapján történik.

BTM033 Információs-kommunikációs technológiák

Előfeltétel: BTM022

Kötelezően választható gyakorlat, heti 2 óra, gyakorlati jegy, 2 kredit

A tantárgyelem célja előkészíteni a tanári pálya választását azáltal, hogy *feltárja az információs-kommunikációs technológiák alkalmazási lehetőségeit az oktatásban*. A kurzust elvégzők megismerik a legújabb multimédiás eszközöket (pl.: interaktív tábla, szavazórendszer, notebook, Ultra-mobile PC, tablet PC, digitális videokamera és fényképezőgép, webkamera, X-Boksz, Smartphone, PDA). Fejlődnek az információk feltárásához kötődő készségeik, megtanulják a tudásuk másokkal történő megosztásában kihasználni a technika nyújtotta lehetőségeket a hatékony kommunikáció és tanítás érdekében. Az értékelés alapja a kurzus végére ezen eszközök és a rájuk letölthető szoftverek (Movie Maker, Power Toys, Education Pack stb.) segítségével összeállított és bemutatott projekt.